

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Turism som drivkraft för regionalt samarbete i hela EU

(2017/C 185/03)

Föredragande: Hans-Peter WAGNER (AT-EPP), borgmästare, Breitenwang**POLITISKA REKOMMENDATIONER**

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉN

Flernivåstyre

1. ReK stöder EU:s politik för att bevara Europas ledande ställning som mest besökta region i världen, vilken 2015 stod för 51,4 % av alla internationella turistankomster motsvarande omkring 609 miljoner personer ⁽¹⁾, och för att maximera turistnäringens bidrag till hållbarhet, innovation, ekonomisk tillväxt och sysselsättning.
2. Kommittén framhåller att turismen enligt artikel 195 i EUF-fördraget faller inom medlemsstaternas behörighetsområde och att EU ska ha befogenhet att vidta åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas, och därmed även de regionala och lokala myndigheternas, åtgärder inom detta område. De regionala och lokala myndigheterna har här en central roll med tanke på deras befogenheter, och många regioner har exklusiva befogenheter på detta område. Med hänsyn till turismens betydelse för den inre marknaden krävs ett samarbete mellan medlemsstaterna och de regionala och lokala myndighetsnivåerna i enlighet med subsidiaritetsprincipen och principen om flernivåstyre, samt gemensamma europeiska principer, kriterier och åtgärder med ett europeiskt mervärde.
3. Kommissionen uppmanas att se över **2010 års turismstrategi**, lansera en integrerad turismpolitik för EU med kopplingar till alla relevanta EU-politikområden, förbättra turisternas förtroende för turismsektorn som helhet, stärka kommissionens strategi när det gäller säsongsbundenhet och lägga fram ett flerårigt arbetsprogram med tydliga mål, indikatorer och insatser för turismen.
4. Kommittén uppmanar EU:s medlemsstater att på basis av EU:s turismstrategi utveckla nationell turismpolitik i samråd med lokala och regionala myndigheter.
5. Alla **makroregionala strategier** ⁽²⁾ bör också kompletteras med ett kapitel om turism. Kommissionen uppmanas att tillsammans med ReK utarbeta en agenda för makroregionerna med tänkbara målsättningar för turismen.
6. ReK framhåller att turismen i dag är en av de snabbast växande sektorerna i Europa, och att sektorn driver den globala tillväxten och utvecklingen framåt, skapar miljontals arbetstillfällen, stöttar export och investeringar och förändrar människors liv. Det är en sektor som stöder att kulturell mångfald och kulturella värderingar delas, och som aktivt bidrar till att successivt befästa en europeisk identitet hos den yngre generationen.
7. ReK uppmanar **regionerna och städerna** att därefter utarbeta strategier för turismen som överensstämmer med de europeiska och makroregionala strategierna och efterlyser **offentlig-offentliga** samarbeten och **offentlig-privata partnerskap** för att ta fram, främja och genomföra ny turisminfrastruktur, detta med tanke på behoven hos en åldrande europeisk befolkning och för att äldre ska kunna resa utan hinder i hela unionen. Dessa strategier bör åtföljas av planer för att gjuta kraft i resmålen genom att förbättra såväl offentliga som privata resurser och anläggningar i syfte att främja deras konkurrenskraft. Man bör även uppmuntra förbättringar på de etablerade resmål där de befintliga resursernas kapacitet att dra till sig turistflöden har minskat med tiden.

⁽¹⁾ Siffror från FN:s Världsturismorganisation (Unwto) som anges i Eurostats regionala årsbok 2016.

⁽²⁾ COM(2009) 248 final "Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen", COM(2014) 357 final "Europeiska unionens strategi för den adriatisk-joniska regionen", COM(2010) 715 final "Europeiska unionens strategi för Donauregionen, COM(2015) 366 final "Europeiska unionens strategi för Alpreigionen".

8. Kommittén uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att möjliggöra och aktivt stödja gränsöverskridande samarbete mellan lokala och regionala myndigheter inom turismområdet.

9. Vi efterlyser **branschövergripande lokala** och regionala **plattformar**⁽³⁾ för att koppla samman och strategiskt utveckla och marknadsföra besöksmål⁽⁴⁾, och fortsätta dialogen samt utbytet av god praxis och kunskap om hur EU:s finansiella instrument används.

10. Kommittén erinrar om att turismen är ett av de viktigaste politikområdena för gränsöverskridande samarbete i Europa. Gränsöverskridande samarbetsstrukturer som EGTS och euroregionerna uppmanas att underlätta det gränsöverskridande, transnationella och interregionala samarbetet med hjälp av **gränsöverskridande turismstrategier** (t.ex. transport- eller marknadsföringsstrategier), i syfte att öka mervärdet, sysselsättningen och det regionala utbudet för konsumenterna. Till detta bör de utnyttja all tänkbar EU-finansiering (t.ex. Efsi, ESI-fonderna, Interreg och Horisont 2020) och involvera erfarna organisationer, grupperingar eller nätverk med anknytning till sektorn.

Turism och infrastruktur

11. Vi vill att offentliga och privata **medel** utnyttjas för att långsiktigt förbättra transport- och turisminfrastrukturen⁽⁵⁾, som i många fall även utgör tjänster av allmänt intresse, i avlägsna områden, i bergsområden, på öar och i kustområden, i syfte att trygga **turistregionernas tillgänglighet, försörjning och konkurrenskraft**, och efterlyser

— förbättringar i det system som Eurostat (eller andra organisationer såsom European Travel Commission eller FN:s Världsturismorganisation) använder för insamling och bearbetning av uppgifter om turistströmmarna (transit och destinationsturism),

— medverkan från Eurostat när det gäller att erbjuda större territoriella indelningar av informationen (större än Nuts 2-regioner) och anpassning till nya behov eller krav (t.ex. införlivande av variabler avseende tillgänglighet, koldioxidutsläpp), vilket skulle ge resmålen tillgång till stabila och jämförbara uppgifter för att kunna utvärdera och förbättra resursanvändningen ur hållbarhetssynpunkt,

— stöd till **förvaltningen av kapacitet och resmål** för att hantera den massiva trafikbelastningen, miljöförstörelsen och överbelastningen i turistregionernas infrastruktur på alla myndighetsnivåer,

— **ekonomiska incitament** för att sprida ut och på europeisk nivå samordna turistströmmarna⁽⁶⁾ med en tydlig satsning på att minska de säsongsberoende variationerna,

— en **översyn av kommissionens vitbok** om ett konkurrenskraftigt, EU-omfattande system för rörlighet, särskilt för att minska transittrafiken i känsliga regioner (bl.a. tätorter och naturområden), sörja för smidiga dörr-till-dörr-transporter, ge information om kollektivtrafik och befintliga tjänster⁽⁷⁾, vidta åtgärder för att främja kollektivtrafik, särskilt järnvägstrafik⁽⁸⁾, samt vidta åtgärder för att främja europeiska och nationella cykel- och vandringsleder.

12. Kommittén vill att frågor om terrorismbekämpning, säkerhet – särskilt på offentliga platser – och civilskydd tas med i de europeiska, nationella och regionala turismstrategierna, i synnerhet kriskommunikation och krishantering i nationella, regionala och lokala beredskapsplaner och beredskapsarbete.

⁽³⁾ Ett exempel på en sådan plattform är nätverket av europeiska regioner för konkurrenskraftig och hållbar turism (NECSTouR).

⁽⁴⁾ T.ex. turism och jordbruk, turism och wellness, turism och spa, turism och idrott, turism och lokalt hantverk, kreativa och kulturella näringar samt industri och museer.

⁽⁵⁾ Inbegripet i de yttersta randområdena och i avlägsna områden, bergsregioner, öar och kustområden, gränsöverskridande regioner, regioner med demografiska utmaningar, kulturminnesmärken och naturområden, såväl nya som etablerade turistdestinationer.

⁽⁶⁾ "Gröna rutter", styrning via vägtullar vid vissa tidpunkter på dagen eller under veckan, förmånliga avgifter för turister som reser med färjor och allmänna transportmedel (framför allt järnvägen).

⁽⁷⁾ Exempelvis tillgängliga, intermodala transporter och biljettförsäljning.

⁽⁸⁾ T.ex. biltåg, transport av cyklar på gränsöverskridande tåg.

Investeringar i turistbranschen

13. Vi uppmanar kommissionen att i samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen i grunden ompröva sin strategi för turism inom ramen för ESI-fonderna, eftersom stöd till turism via ESI-fonderna i praktiken för närvarande är uteslutet i vissa länder, trots att det i en rad regioner i dessa länder finns mindre utvecklade områden där turismen i praktiken är det enda utvecklingsinstrumentet (t.ex. nationalparker och miljöskyddsområden).

14. ReK betonar att det behövs **investeringar** i den europeiska turistnäringens konkurrenskraft. I synnerhet små och medelstora företag måste bli bättre på att utnyttja strategin för den digitala inre marknaden och tillhörande stödpaket (Efsi, ESI-fonderna, EHFF, Interreg, Urbact, Life, Horisont, Cosme, Kreativa Europa, Erasmus+, EaSI)⁽⁹⁾. I detta avseende välkomnas initiativ i form av stöd och utbildning riktade till små och medelstora företag för en effektivare användning av fonderna.

15. Vi instämmer i uppmaningen om att det bör inrättas en **budgetpost för främjande av europeisk turism** i EU:s årliga budget för att finansiera innovativa, konkurrenskraftiga, hållbara, regionsöverskridande och gränsöverskridande projekt, och anser även att **turismrelaterade investeringar** bör beaktas i större utsträckning i EU:s regionalpolitik efter 2020. EU-stödet måste göra livet lättare för de små och medelstora företagen och den byråkratiska bördan i samband med stödhanteringen måste minskas drastiskt.

16. Kommittén uppmanar medlemsstaterna och deras regionala myndigheter att införa prioriteringar för turismen i sina operativa program efter 2020, för att de offentliga myndigheterna och den privata sektorn ska kunna få tillgång till medel för att finansiera sina projekt. Kommittén är medveten om den snabba demografiska förändringen och rekommenderar att man ska gynna initiativ som syftar till att anpassa turisminfrastrukturen och transportmedlen till behoven hos en åldrande befolkning.

17. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att

- påskynda digitaliseringen inom turismsektorn och, framför allt, att utveckla bredband för tillgång till höghastighetsinternet i de yttersta randområdena, i avlägsna områden med låg befolkningstäthet och i bergsområden,
- rekommendera att de offentliga myndigheterna utnyttjar potentialen hos den digitala agendan för Europa och använder de möjligheter som den skapar för att utveckla sina tjänster inom e-hälsovård till förmån för såväl medborgarna som turisterna,
- vidta åtgärder för att garantera ett omfattande flöde av besökare året om,
- främja en ökning av den genomsnittliga tid besökare stannar vid resmålen,
- förbättra färdigheterna hos och anställbarheten bland de yrkesverksamma inom sektorn,
- satsa på hållbarhet som grundläggande kriterium vid förvaltning av resmål och turismprodukter, och
- skapa expertforum för att främja bästa praxis, i synnerhet för små och medelstora företag.

18. Kommittén beklagar att de små och medelstora företagens bristande kännedom gör att de inte utnyttjar Efsi tillräckligt, och stöder inrättandet av **regionala investeringsplattformar** inom ramen för Efsi så att små och medelstora företag kan ta del av information och kunskap, enligt modellen för regional utveckling (t.ex. "theALPS"⁽¹⁰⁾). I anslutning till genomförandet av förklaringen "Investera och sammanlänka"⁽¹¹⁾, som antogs vid det sjunde toppmötet för regioner och städer i Bratislava, föreslår ReK därför att kommissionen och EIB gemensamt inrättar en **EU-omfattande investeringsplattform** för små och medelstora turistföretag och gemensamt genomför lokala forum för turisminvesteringar inom ramen för Efsi. Rent konkret bör fem pilotprojekt genomföras i modellregioner fram till 2018 (landsbygdsregioner/avlägsna regioner och de yttersta randområdena, bergsregioner, gränsregioner, öar/kustregioner samt städer) och eventuellt även omfatta nätverk såsom NECSTouR, Europeiska gränsregionförbundet, europeiska grupperingar för territoriellt samarbete eller euroregioner.

⁽⁹⁾ "Guide on EU Funding for the tourism sector 2014–2020",
<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18164/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. Regionerna och EGTS uppmanas att tillsammans med Efsis styrelse och EIB motivera banker i sina regioner att inrätta **investeringsprogram** i syfte att underlätta gränsöverskridande investeringar och små och medelstora turistföretags tillgång till EU-medel och privat finansiering (offentlig-privata partnerskap).

20. Kommissionen uppmanas att stödja **gränsöverskridande små- och mikroprojekt** inom turismområdet samt **projekt för kontakter mellan människor**, som bidrar väsentligt till att stärka känslan av europeisk samhörighet, särskilt i gränsregioner.

21. Kommittén efterlyser på nytt en höjning av de minimis-tröskelvärdena för statligt stöd för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, som ofta också gynnar turistrelaterad infrastruktur, till 1 miljon euro per tre beskattningsår. I regioner som i betydande utsträckning är beroende av turism för sin ekonomiska och sociala stabilitet och som kännetecknas av hög arbetslöshet bör dessa tröskelvärden även gälla offentliga investeringar i turistrelaterad infrastruktur om den också regelbundet används av lokalbefolkningen. Kommittén påminner samtidigt om att den nuvarande allmänna gruppundantagsförordningen 651/2014, som gäller fram till den 31 december 2020, redan omfattar stöd till kultur och bevarande av kulturarvet samt stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreativinfrastruktur.

22. Turismen är en viktig del av strategin i många mindre utvecklade regioner som har en stor och ännu inte fullt utnyttjad ekonomisk och miljömässig potential.

Bättre lagstiftning

23. ReK pekar på svårigheterna med **regelverket** och råder medlemsstaterna att inte i onödan införa lagstiftning som är strängare än EU-lagstiftningen (nationell överreglering). ReK rekommenderar att kommissionen inom ramen för Refit-programmet antar initiativ som är specifika för turismen, dvs.

- förenklar bestämmelserna för leverantörer av bredbandstjänster och rör sig i riktning mot en marknadsbaserad och teknikneutral strategi,
- ser över upplysnings- och informationsskyldigheterna enligt EU:s konsumenträttsdirektiv,
- granskar och vid behov ser över paketresedirektivet; alltför omfattande byråkrati bör undvikas, liksom osäkerhet om rättsläget,
- lättar på informationskravet enligt EU:s livsmedelsinformationsförordning (förordning (EU) nr 1169/2011) i hotell- och restaurangbranschen,
- förenklar de nuvarande bestämmelserna om medförande av vätskor vid flygresor⁽¹²⁾.

24. Kommittén anser att man i strategier för förnyelse av stadscentrum i samband med kartläggningen av framtida behov av investeringar i förnyelse eller infrastruktur noga bör beakta den potentiella effekten av sådana investeringar på möjligheterna att skydda eller öka den lokala attraktionskraften för turismens skull och förbättra tillgängligheten för medborgare och besökare med nedsatt rörlighet.

Tematisk turism

25. ReK föreslår att **tematisk turism**⁽¹³⁾ ska främjas i form av smart specialisering (smarta regioner/städer) för att motverka massturismens negativa konsekvenser, samt att det inrättas en **utmärkelse för "European Capital of Smart Tourism"**, som årligen ska tilldelas upp till tre städer/regioner i EU, av företrädare för turistbranschen, kommissionen, Europaparlamentet och ReK. I detta sammanhang bör särskild uppmärksamhet ägnas åt att främja hållbara och konkurrenskraftiga besöksmål, som ett mervärde till framstående europeiska resmål (Eden). Områden utanför stadskärnorna och väletablerade urbana strukturer ("urban magnets") bör beaktas så att urbana knutpunkter i utkanten av storstadsområden och även små och medelstora städer gynnas.

⁽¹²⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 185/2010 av den 4 mars 2010 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd (EUT L 55, 5.3.2010, s. 1).

⁽¹³⁾ Vinturism, gastronomi, ekoturism, språkturism, aktiv turism, cykelturism, landsbygd, traditioner, religion, konst, utbildning, forskning, olika trendiga sportaktiviteter, affärs- och konferensturism, MICE (Meetings, Incentives, Conventions and Events) m.m.

26. Kommittén betonar att turism i stadskärnor skapar rumslig dynamik för att omvandla det urbana landskapet genom en vitalisering av det offentliga rummet, infrastruktur och anslutningsmöjligheter, utveckling av lokala utbud och fritidsanläggningar. Detta gynnar inte bara turister utan även lokalsamhällena och medborgarna.

27. Kommittén efterlyser stöd till **kulturell, naturinriktad, historisk och religiös turism**, som främjar sysselsättning, förståelse mellan kulturer samt lokal och regional utveckling och landsbygdsutveckling, och vill att turistmål knyts samman för att skapa tematiska resrutter på europeisk, nationell och lokal nivå som till exempel städer och platser som utsetts till världsarv av Unesco. I detta sammanhang bör man inom EU upprätta ett europeiskt nätverk för världsarvsstäder och vidta särskilda åtgärder för att bevara dem och sprida kunskap om dem.

28. Vi upprepar att hälso- och wellnessturism är en av de snabbast växande grenarna inom turismen och lockar äldre européer och besökare från tredjeländer, samt förordar ett starkare samband mellan turismen och agendan för silvrekonomi.

29. **Landsbygdsturism** bevarar lokalsamhällena genom att skapa arbetstillfällen, främja utveckling, skydda miljön och stödja kultur, konst och hantverk på landsbygden, och kommittén efterlyser

- att landsbygdsområdena på basis av regionala utvecklingsplaner tar fram **integrerade** och **gränsöverskridande strategier** för att utöka landsbygdsturismen; sådana strategier bör inriktas på sömlösa transportförbindelser som möjliggör rörlighet utan hinder till och inom landsbygdsområden,
- stöd till **små och medelstora företag som går samman för att erbjuda tjänster** med hjälp av innovationscoacher som arbetar sektorsövergripande, i syfte att locka stadsbefolkningen att turista,
- utveckling av forum och plattformar med hjälp av vilka små och medelstora företag kan ta fram kompletterande produkter med ett större värde för turisterna,
- att landsbygdsområdena i sina utvecklingsstrategier ägnar större uppmärksamhet åt kulturarvet, eftersom det bidrar till att bevara och skapa arbetstillfällen, stödja jordbruksföretag, skydda kulturlandskap samt stödja konst och hantverk på landsbygden,
- i detta sammanhang att den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 ska omfatta ett konkret stöd till turismrelaterade små och medelstora företag inom landsbygdsområden för att ytterligare främja landsbygdsturism.

30. Vi framhåller den viktiga roll som den gastronomiska turismen spelar för att skapa nya och hållbara arbetstillfällen, och erinrar om att utvecklingen av denna sektor inom turismen syftar till att främja traditionella och lokala kvalitetsprodukter. Med tanke på att mer än en tredjedel av de summor som spenderas av turisterna läggs på livsmedelskonsumtion är gastronomi en viktig och säker inkomstkälla.

31. ReK upprepar sitt stöd till initiativen om europeisk kulturhuvudstad och europeiskt kulturarvsmärke samt till europeiska kulturarvsdagarna och det europeiska kulturarvspriset.

Klimatförändring och hållbar utveckling

32. Kommittén påminner om att turismen är en livlina för den ekonomiska tillväxten, inkomsterna och sysselsättningen i många regioner. ReK uppmanar regionerna att bedöma **hållbarheten** ⁽¹⁴⁾ i sina **turismstrategier** ⁽¹⁵⁾, med innovativa instrument för att övervaka och öka turismens hållbarhet ur ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv ("European Tourism Indicators System", ETIS), för att ge en helhetssyn som föregriper och hanterar ett ökat tryck på miljön till följd av turismrelaterad verksamhet. EU:s sammanhållningspolitik bör ge riktat stöd till utvecklingen av dessa strategier.

33. ReK efterlyser en EU-rättslig lösning för utvecklingstendenserna inom delningsekonomin, som för med sig positiva effekter men också risker såsom bristande social trygghet för arbetstagarna, bristande reglering av övernattningsstjänster för kunder/turister, en förskjutning av risker från arbetsgivaren till arbetstagaren, negativa skattemässiga effekter och bristande kontroll av resmålens kvalitet.

⁽¹⁴⁾ Exempelvis varierade strategier för erbjudanden inom områden som friskvård, kultur, sport, säsongoberoende produkter som tryggar en helårsverksamhet, modeller för att kartlägga klimateffekterna av olika semesterformer och semesteraktiviteter.

⁽¹⁵⁾ Genom att följa exemplet med NECSTouR Regions.

34. ReK stöder utvecklingen av en hållbar kulturturism i städerna som kan vara en viktig katalysator för att generera intäkter för innovativa metoder inom kulturarvsvård och kulturarvsförvaltning. Turism i städer stimulerar också innovation. Användning av informations- och kommunikationsteknik och konceptet smarta städer, som inte bara ger en högkvalitativ besöksupplevelse utan även förbättrar lokalbefolkningens livskvalitet.

35. ReK uppmanar turistregionerna att diversifiera sina **ekonomiska prioriteringar** mot bakgrund av klimatförändringarna. I framför allt bergs- och kustområden finns det gynnsamma förutsättningar att utvinna förnybar energi (vatten-/vindkraft, solenergi, geotermisk energi, biomassa). Kommittén uppmanar även till att tillsammans med sektorn investera i klimatvänliga projekt genom att använda verktyg som Hotel Energy Solutions (HES) ⁽¹⁶⁾ och Nearly Zero Energy Hotels (neZEH) ⁽¹⁷⁾.

36. Vi uppmanar kommissionen att stödja informationskampanjer för att öka medvetenheten i branschen om hållbar förvaltning av naturresurser (i form av minskad vattenförbrukning, minskat livsmedelsavfall samt minskad användning av tvättmedel och hygienartiklar).

Arbetsmarknad, utbildning och forskning

37. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att vidta ytterligare åtgärder när det gäller **formellt erkännande av kvalifikationer över gränserna inom turistbranschen**, och också se till att utbildningarna är mångsidiga för att minska säsongsbundenheten. Erkännandet av kvalifikationer måste följa höga standarder ⁽¹⁸⁾.

38. Kommittén understryker behovet att bekämpa odeklarerat eller underdeklarerat arbete, som är synnerligen utbrett inom turismsektorn ⁽¹⁹⁾.

39. Kommissionen uppmanas att inom ramen för Eures-nätverket tillsammans med de nationella arbetsförmedlingarna ta fram turismspecifika program för en **EU-omfattande förmedling** av kvalificerad arbetskraft i turistregioner.

40. Lokala och regionala myndigheter och arbetsförmedlingar uppmanas att inrätta partnerskap om kompetensutveckling med turistnäringen för att inom ramen för livslångt lärande tillhandahålla fortbildning som syftar till att främja kvaliteten (hållbarhet, värdskap, säkerhet osv.) och marknadsföringen (digitalisering) inom turistnäringen.

41. Kommittén välkomnar antagandet av de nya målen för hållbar utveckling ⁽²⁰⁾ av FN:s generalförsamling vid dess 70:e sammanträde, och påpekar att turismen bland de 17 målen uttryckligen tas upp i målen 8, 12 och 14 för sina möjligheter att främja ekonomisk tillväxt, inkludering och anständiga arbetsförhållanden för alla, främja hållbar konsumtion och produktion och förbättra bevarandet och den hållbara utvecklingen av havets resurser. De viktigaste handlingslinjerna är opinionsbildning och ökad medvetenhet, kunskapsskapande och kunskapspridning, beslutsfattande samt kapacitetsuppbyggnad och utbildning.

42. ReK föreslår inom ramen för europeiska utbildningssatsningar

— stöd till offentlig-privata partnerskapsinitiativ för att stärka **professionaliseringen av sektorn** genom att koppla samman utbildning och praktik ⁽²¹⁾,

— **nätverk** mellan **yrkesskolor, yrkeshögskolor och universitet** inom turistsektorn och att man utvärderar effekterna av Erasmus+ inom turistsektorn,

— att det inrättas en europeisk turismakademi och en **Jean Monnet-professur inom europeisk turismforskning**.

⁽¹⁶⁾ <http://hotelenergysolutions.net/>

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>

⁽¹⁸⁾ Kommissionen 2016 "Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training", COM(2014) 86 "En europeisk strategi för ökad tillväxt och sysselsättning inom kust- och havsturism".

⁽¹⁹⁾ Europafackets resolution om odeklarerat arbete, mars 2014 (<https://www.etuc.org/documents/etuc-resolution-undeclared-work#.WA9SumeXCUk>).

⁽²⁰⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/>

⁽²¹⁾ Parliament Magazine, utgåva 437, 27 juni 2016, s. 28–29; Exempel "Youth on the Spot – Special Partnership on tourism".

43. Kommittén uppmanar medlemsstaterna, regionerna och städerna att integrera invandrare och asylsökande snabbare på arbetsmarknaden samt att tillvarata invandrarernas språk- och yrkeskompetens och låta dem gå kurser för att fördjupa den.

Turism och europeiskt medborgarskap

44. Europeiska medborgare som turistar i EU skyddas genom EU:s konsumentlagstiftning och kan röra sig fritt på EU:s inre marknad och i Schengenområdet. Turismen är således mycket betydelsefull för att **skapa en känsla av europeiskt medborgarskap** och främja ömsesidig förståelse. Därför bör incitament skapas för att få fler EU-medborgare att semestra i Europa. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att, med beaktande av subsidiaritetsprincipen och principen om flernivåstyre, överväga följande idéer:

- Gratis Interrail-biljetter för unga européer när de fyller 18 år så att de kan upptäcka och lära känna Europa bättre, i enlighet med Europaparlamentets förslag⁽²²⁾.
- Inrätta ett kostnadsfritt **European Citizen Travel Card** som medlemsstater, regioner och städer kan välja att ansluta sig till, och som ska erbjuda EU-medborgare som reser i EU rabatter i kollektivtrafiken (inklusive i samband med medtagande av cykel och cykeluthyrning), på museer osv. Detta kort ska kunna hämtas på ReK:s och kommissionens webbplatser, på samtliga Europe Direct-kontor och på deltagande turistbyråer och vara giltigt tillsammans med ett nationellt id-kort eller pass från ett EU-land.
- Ta fram en **elektronisk europeisk reseapp** (gps-app med länkar till sociala medier "DiscoverYrope App").
- Ta fram ett **"European Traveller's Pass"** med användbar information för EU-medborgare som turistar (konsumenträttigheter, hälso- och sjukvård, adresser till konsulat utanför Europa, nödtelefonnummer, information om "European Citizen Travel Card").

45. ReK betonar att turismen är ett viktigt bidrag till ökad förståelse mellan folken och bidrar till bättre kunskaper om olika kulturer.

46. Kommittén föreslår att kommissionen, parlamentet och ReK utlyser ett **mediepris (en Oscar för turism)** som ska belöna rapportering (i tryckta och audiovisuella medier) som förmedlar kunskap om det europeiska kultur- och naturarvet samt regionala och lokala turistattraktioner i Europa och som bidrar till att skapa en känsla av europeiskt medborgarskap.

Den yttre dimensionen av turism

47. ReK betonar den **inre marknadens och Schengenområdets betydelse** för gränsöverskridande turism och närmarknader. ReK uppmanar med eftertryck EU:s medlemsstater att trygga ett gränsfritt Schengenområde.

48. Vi välkomnar det "viseringspaket"⁽²³⁾ som antogs av kommissionen i april 2014 och understryker att **viseringslättnader** är avgörande för att locka turister till Europa⁽²⁴⁾. Säkerhetsfrågor måste noga vägas mot det ekonomiska bidraget från turismen och kommittén välkomnar i detta sammanhang inrättandet av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias)⁽²⁵⁾ som stärker säkerheten vid resa till Schengenområdet enligt avtal om viseringsfrihet.

⁽²²⁾ Idén med gratis Interrail-biljetter som medger obegränsade tågresor inom och mellan alla deltagande länder under en given tidsperiod debatterades vid Europaparlamentets plenarsession i Strasbourg den 3–6 oktober 2016.

⁽²³⁾ COM(2012) 649 final, "Tillämpning och utveckling av den gemensamma viseringspolitiken för att främja tillväxt i EU".

⁽²⁴⁾ ETC 2015 "Improving the Visa Regimes of European Nations to Grow Tourism: A view from the European Travel Commission".

⁽²⁵⁾ COM(2016) 731 final, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 och (EU) 2016/1624.

49. Kommittén föreslår att frågor som rör turism, och särskilt åtgärder för att förbättra europeiska turisternas säkerhet i länder utanför EU, ska tas upp i en rapport av församlingen för lokala och regionala myndigheter i EU och Medelhavsområdet (Arlem).

50. Kommittén stöder nyetablerade plattformar för samarbete mellan EU och internationella partner som Kina genom initiativ såsom "Europe–China One Belt, One Road (OBOR) Culture and Tourism Development Committee" ⁽²⁶⁾.

Marknadsföring och turism

51. Vi stöder fullt ut beslutet att utse 2018 till "Europaåret för kulturarv" med tanke på att turismen kommer att utgöra ett centralt inslag i alla relevanta initiativ, och efterlyser ett Europaår för turism.

52. ReK vill att gemensam **marknadsföring av Europa i tredjeländer** samordnas mellan paraplyorganisationen för nationella turistbyråer och European Travel Commission.

53. ReK anser att turismutbudet bör stärkas och inriktas både på specifika länder och på intressegrupper, yrkesgrupper osv. varvid man bör se till att informationen sprids globalt på ett tilltalande och begripligt sätt via modernast möjliga kommunikationsmedel. Ökad tillgång till information om europeiska turistprodukter kan öka turistströmmarna inom Europa, liksom från geografiskt avlägsna länder.

54. Kommissionen uppmanas att se närmare på samspelet mellan turism och migration/flyktingströmmar, att undersöka de kulturella, ekonomiska och sociala följderna och att tillsammans med ReK identifiera möjligheterna för de berörda regionerna (arbetsmarknaden, etc.).

55. Kommittén rekommenderar kommissionen att göra följande:

- Verka för ett **europeiskt varumärke (en EU-logotyp)** och utveckling av regional, interregional och gränsöverskridande varumärkesetablering och europeiska marknadsföringsplattformar (europeiska marknadsföringsprogram t.ex. för Alperna eller Medelhavsområdet) för att marknadsföra Europa på fjärrmarknader samtidigt som regionernas specifika roll och mångfalden i deras natur- och kulturarv återspeglas ⁽²⁷⁾.
- Vidta åtgärder för att locka europeiska medborgare att semestra mer i Europa och överväga en modell för ett **"European Citizen Travel Card"** med allmän information till resenärerna för att göra deras resor enklare och säkrare och med förmåner för resande inom Europa.
- Inrätta en **"Roadshow för EU-turism"** och en **karta över europeiska kulturvägar** på webbplatsen www.visiteurope.com ⁽²⁸⁾.
- Överväga att inrätta ett standardiserat **europeiskt klassificerings- och kvalitetssäkringssystem** för att komplettera de nationella/regionala hotellklassificeringarna (t.ex. hotellens stjärnor) och de nationella kvalitetsstandarderna.

Interinstitutionellt samarbete

56. Kommissionen uppmanas låta ReK delta i det årliga europeiska forumet för turism och den europeiska dagen för turism.

57. Vi efterlyser en årlig diskussion om turismen mellan Europaparlamentets och ReK:s ansvariga utskott och organ. Diskussionen skulle kunna omfatta en gemensam utfrågning av sektorsrelaterade aktörer.

58. Vi uppmanar de kommande rådsordförandeskapen föra upp ämnen som berör den europeiska turismen på dagordningen och att bjuda in företrädare för ReK.

⁽²⁶⁾ Parliament Magazine, utgåva 437, 27 juni 2016, s. 28–29.

⁽²⁷⁾ European Tourism Manifesto (2016) "Tourism for Growth and Jobs" (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ COM(2014) 477 final, "En integrerad kulturarvsstrategi för Europa".

59. Kommittén stöder Tourism for Growth and Jobs Manifesto⁽²⁹⁾, ett initiativ av EU:s offentliga och privata turismaktörer, och föreslår att det undertecknas i syfte att ansluta sig till de krafter som arbetar för att Europa ska vara ett attraktivt besöksmål och för att se till att turistsektorn fortsätter att bidra till ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i Europa.
60. Vi uppmanar Världsturismorganisationen (Unwto) att stödja våra initiativ för att utveckla den europeiska turismen.
61. ReK anser att myndigheterna och den privata sektorn bör främja en ansvarsfull turismpolitik och ansvarsfulla turismstrategier i enlighet med principerna i Världsturistorganisationens globala uppförandekod för turism, ett övergripande ramverk för utvecklingen av hållbar och ansvarsfull turism som alla kan ta del av och som tar hänsyn till alla dess ekonomiska, sociala, kulturella och miljömässiga aspekter.
62. Kommittén lägger särskild vikt vid en socialt ansvarstagande turism, och uppmanar europeiska och icke-europeiska medborgare att vara medvetna och ansvarsfulla när de turistar och reser och att respektera lokala traditioner och kulturer.

Bryssel den 7 december 2016.

Markku MARKKULA

Europeiska regionkommitténs
ordförande

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>